

مقاله پژوهشی

بررسی نیمرخ شخصیتی بیماران مبتلا به سرطان و مقایسه آن با افراد عادی

دکتر ایرج اسودی کرمانی*، پروانه اشرفیان**، شیرین زینالی**، مهدی ایمانی***، رضا شبانلوئی****

دریافت: ۸۹/۷/۳ ، پذیرش: ۸۹/۱/۲۱

چکیده:

مقدمه و هدف: مطالعه‌ی حاضر به بررسی پروفایل شخصیتی بیماران سرطانی و مقایسه‌ی آن با افراد عادی با هدف بررسی ویژگیهای شخصیتی مرتبط با ابتلا به سرطان پرداخته است تا با شناخت دقیق این ویژگیها، افراد بتوانند در زمینه‌ی مقابله با مشکلات، مهارت‌های زندگی، شیوه‌ی روبرو با مشکلات و وفق دادن ویژگیهای شخصیتی خود با مسائل روزمره آموزش‌های لازم را ببینند.

روش کار: این مطالعه یک مطالعه علی مقایسه‌ای است. جامعه‌ی آماری آن شامل تمام بیماران سرطانی مراجعه کننده به مرکز هماتولوژی و انکولوژی تبریز می‌باشد که از میان این افراد ۱۰۰ نفر بصورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده و پرسشنامه‌ی شخصیتی NEO را تکمیل نموده اند. جایت مقایسه‌ی این بیماران ۹۵ نفر از کارکنان و دانشجویان دانشگاه تبریز انتخاب و با این افراد همتا شده اند. اطلاعات بدست آمده با استفاده از نرم افزار کامپیوترا و توسط آزمون مانوای یک راهه آنالیز گردیدند.

نتایج: یافته‌های نشان داد که میزان نوروزگرایی در بیماران سرطانی بیشتر از افراد عادی است (<0.00). همچنین میزان انعطاف پذیری در افراد عادی بیشتر از بیماران سرطانی می‌باشد که این تفاوت معنی‌دار است (<0.00). میزان بروتگرایی در افراد عادی بیشتر از بیماران سرطانی می‌باشد (<0.05) اما بین دلپذیر بودن و باوجودان بودن بیماران سرطانی و افراد عادی تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

نتیجه نهایی: با توجه به نتایج، نقش عوامل شخصیتی در سلامت روان آشکار می‌شود. بر اساس این مطالعه می‌توان مطرح نمود که افراد مبتلا به سرطان دارای شخصیتی نوروزگرا، غیر منعطف و درونگرا بوده و این افراد نیازمند مداخلات روانشناسی هستند.

کلید واژه‌ها: سرطان / نیمرخ شخصیتی

کوچک در بافت ریشه می‌داورد. کلمه سرطان که به معنای خرچنگ است بر اساس همین حالت نامگذاری شده است (۱).

سرطان می‌تواند تقریباً در همه جای بدن بروز کند. برای مثال ممکن است در پوست، استخوان، عضلات، خون یا دستگاه لنفاوی بروز کند. این بیماری در هر سی‌یک واقع می‌شود ولی بیشتر در سنین بالا بروز می‌کند. سلولهای سرطانی می‌توانند به درون بافت مجاور انتشار یابند یا ممکن است از طریق خون یا دستگاه لنفاوی به سایر

مقدمه :

سرطان بیماری است که از یک یا چند سلول آغاز می‌شود و یک سلول به طور ناگهانی از حالت عادی خارج می‌شود و شروع به تکثیر می‌کند. سلول یا سلول‌های سرطانی شده به سرعت تعدادشان افزایش پیدا می‌کند و تشکیل یک توده به هم فشرده سلولی یا یک غده می‌دهند و این توده سلولی قابلیت و کارآیی خود را نیز از دست می‌دهد و نمی‌تواند فعالیت‌ها و وظایف خود را انجام دهد. این غده کم کم گسترش پیدا می‌کند و مثل یک دانه

* استاد گروه داخلی مرکز تحقیقات هماتولوژی و انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی تبریز (irajkermani@hotmail.com)

** دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز

*** دانشجوی دوره دکتری روانشناسی بالینی دانشگاه تبریز

**** دانشجوی دوره دکتری پرستاری مرکز تحقیقات هماتولوژی و انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

کمبود انرژی و ضعف فیزیکی روانی این افراد باشد که مشکلاتی در زمینه‌ی بروز عوایض شان نشان می‌دهند(۱۵). برخی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که عوامل شخصیتی به همراه شرایط زندگی از جمله تجارب منفی و نحوه‌ی مقابله با آنها بر ابتلا به سرطان و نحوه‌ی درمان و نتیجه‌گیری از آن تأثیر می‌گذارند(۱۶) از طرفی ویژگیهای شخصیتی پیش‌بینی کننده‌ی خوبی برای مدت زنده ماندن فرد پس از عمل در اثر ابتلا به سرطان است که از میان این ویژگی‌ها برون گرایی از قدرت پیش‌بینی بیشتری برخوردار است(۱۷). گنجینه‌ای از شواهد پژوهشی وجود دارد که به نخستین دوره‌ی طب مکتوب برمی‌گردد. این شواهد بر ارتباط سرطان با فشار روانی و آن دسته از عوامل هیجانی دلالت دارند که جزء لایفك جوامع متمدن هستند(۴).

مطالعه حاضر با بررسی نقش عوامل شخصیتی سعی در یافتن مهمترین ابعاد دخیل در سلامتی افراد دارد.

روش کار:

مطالعه‌ی حاضر از نوع علی مقایسه‌ای است که بر اساس فرمول حجم نمونه ۱۰۰ نفر از بیماران مبتلا به سرطان با ۹۵ نفر از افراد عادی که از نظر ویژگیهای دموگرافیک چون جنسیت، وضعیت اقتصادی، میزان تحصیلات، سن، سابقه‌ی بیماریهای دیگر همسان شده بودند، مورد مقایسه قرار گرفتند. مبتلایان به بیماری سرطان از بخش بستری بیمارستان شهید قاضی طباطبایی تبریز انتخاب گردیدند. ملاک انتخاب تشخیص بیماری توسط متخصص مربوطه و کسب معیارهای ابتلا به بیماری بود. پرسشنامه‌ها به افرادی داده می‌شد که حاضر به تکمیل پرسشنامه بودند. از نمونه‌ی انتخاب شده‌ی ۱۰۰ نفری افراد سالم ۵ نفر به علت ناقص پرکردن، حذف شدند.

پرسشنامه‌ی شخصیتی پنج عاملی NEOPI-R: نسخه‌ی تجدید نظر شده‌ی پرسشنامه‌ی شخصیتی (۱۸) نوعی خود سنجی ویژگی‌های شخصیتی است که مبتنی بر یک مدل معروف شخصیتی به نام مدل پنج عاملی است(۱۹) مدل پنج عاملی محصول سنت واژگان (تحلیل صفات موجود در زبان انگلیسی و دیگر زبان‌ها) و سنت تحلیل عاملی در تحقیقات شخصیت است. طبق نسخه‌ی تجدید نظر شده در پرسشنامه‌ی شخصیتی NEO، پنج عامل یا حیطه‌ی مزبور عبارتند از: روان رنجور خوبی، برون گرایی،

قسمتهای بدن منتقل شوند(۲). در سبب شناسی سرطان دیدگاههای مختلفی وجود دارد، در یک پژوهش مشخص شد سرطان نتیجه‌جهش‌های رو به افزایشی است که محل‌های ویژه‌ای را در DNA سلول دستکاری می‌کند و این عمل باعث می‌شود که پروتئین‌های ویژه‌ای که توسط این ژن‌های وابسته به سرطان در این مناطق کدگذاری می‌شوند، تغییر بیابند. چالش گران دیدگاه غالب در مورد بیماری سرطان به عنوان محصول یک حالت ژنتیکی مشخص را قبول ندارند. آنها معتقدند بهتر است تصور کنیم که سرطان نتیجه یک فرآیند نابسامان است و یا درواقع ترکیبی از قوانین مورفی و داروین: [در یک محیط رقابتی و در میان آنهایی که می‌خواهند زنده بمانند، آنها بی که قدرت سازگاری بیشتری دارند موفق می‌شوند](۲).

علاوه بر یافته‌های بیولوژیکی فوق، پژوهش‌های مختلف نیز نشان داده‌اند که بیماری سرطان با برخی از ویژگی‌های شخصیتی رابطه دارد و شخصیت ممکن است در شکل گیری بروز سرطان تأثیر داشته باشد(۳). به بیان کلی پژوهشها پیرامون زمینه‌ی شخصیت و سرطان میتواند بگونه‌ای طبقه‌بندی شود که بیانگر سه ویژگی متفاوت باشد که احتمالاً آمادگی ابتلا را افزایش می‌دهد ۱- بازداری هیجانها -۲- سرکوب -۳- ناهمسانی واکنش یا دوسوگرایی(۴). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که بیماران سرطانی دارای ویژگی‌هایی چون انکار و سرکوب هیجانات به خصوص خشم، تسلیم ناپذیری، عدم اظهار وجود و دفاعی بودن (که از ویژگی‌های اصلی تیپ C می‌باشند) هستند(۵-۸) و در این افراد اختلالات هیجانی، افسردگی و اضطراب و حالت‌های خصم‌مانه بیشتر گزارش شده است ۹-۱۱). در پژوهشی که در آن بیماران سرطانی با افراد سالم مقایسه شده بودند گزارش شده است که بیماران سرطانی نمره‌ی سوروزگرایی و درون گرایی بالای دارند(۱۲). پژوهشی در کشور اندونزی در افرادی که تشخیص سرطان دریافت نموده و تحت شیمی درمانی بودند با هدف اعتباریابی پرسشنامه شخصیتی NEO انجام گرفت بین سوروزگرایی و احتمال ابتلا به سرطان رابطه‌ی مثبت و بین برونگرایی و انعطاف پذیری و احتمال ابتلا به سرطان رابطه‌ی منفی به دست آمد(۱۳) البته این تفاوتها در برخی رویه‌ها (مثل هیجان‌های مثبت، هیجان پذیری، تعمق، تکانش گری، درگیر بودن و شایستگی) هم مشاهده شدند(۱۴). نمره‌ی پائین در این مقیاس‌ها می‌تواند بعلت

معیار نمره های نوروزگرایی، بروونگرایی، انعطاف پذیری، دلپذیر بودن و با وجودن بودن را در افراد عادی و بیماران سلطانی نشان می دهد.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نیمرخ شخصیتی بیماران مبتلا به سلطان و افراد عادی

بیماران سلطانی	نوروز گرایی	برون گرایی	انعطاف پذیری	دلپذیر باوجودن بودن
میانگین	۲۷/۱۳	۲۴/۷۰	۶۲۶/۲۲	۲۴/۲۵ ۲۸/۷۶
انحراف معیار	۹/۱۱	۶/۳۷	۵/۶۸	۶/۳۲ ۵/۶۸
افراد عادی	۲۲/۰۹	۲۶/۵۴	۳۱/۲۶	۳۰/۰۳ ۳۱/۲۶
میانگین	۶/۹۹	۵/۱۴	۴/۰۷	۵/۰۹ ۴/۰۷
انحراف معیار				

همانطور که جدول ۲ نشان می دهد گروه های مورد بررسی در سه متغیر نوروزگرایی، انعطاف پذیری و بروونگرایی تفاوت معناداری باهم دارند اما در متغیرهای باوجودن بودن و دلپذیر بودن بین دو گروه پژوهش تفاوت معناداری مشاهده نمی شود. نتایج نشان داد که متغیر نوروزگرایی در بیماران سلطانی بیشتر از افراد سالم است ($p < 0.000$). همچنین بررسی ها نشان داد متغیر انعطاف پذیری در افراد سالم بیشتر از بیماران سلطانی است ($p < 0.000$). براساس نتایج بدست آمده میزان درونگرایی در بیماران سلطانی بیشتر می باشد ($p < 0.05$) از طرفی در متغیرهای دلپذیر بودن و با وجودن بودن هیچ تفاوتی بین دو گروه وجود ندارد.

جدول ۲: خلاصه آزمون های تحلیل واریانس

معناداری	F	مقدار محدودرات آزادی	درجه مجموع	مقدار میانگین	سطح
نوروزگرایی	۱۲/۵۶	۸۳۳/۹۲	۱	۸۳۳/۹۲	۰/۰۰
برونگرایی	۰/۰۲	۱۶۶/۱۲	۱	۱۶۶/۱۲	۴/۹۳
انعطاف پذیری	۰/۰۰	۵۷۶/۳۸۰	۱	۵۷۶/۳۸۰	۲۰/۳۳
دلپذیر بودن	۰/۱۲۳	۷۹/۱۵۵	۱	۷۹/۱۵۵	۲/۲۸
با وجودن بودن	۰/۰۷	۹۶/۸۵	۱	۹۶/۸۵	۳/۱۶

بحث:

بر اساس آنچه که در قسمت یافته ها ارائه شد میتوان نتیجه گرفت که میزان نوروزگرایی در بیماران سلطانی بیشتر از افراد عادی می باشد. همچنین میزان بروونگرایی و انعطاف پذیری در افراد عادی بیشتر از بیماران سلطانی

تجربه گرایی (انعطاف پذیری نسبت به تحریبه)، موافق تدلبذیری، و جدیت (با وجودن بودن) (۲۰). نوروزگرایی به تمایل برای تجربه ای اضطراب، تنفس، خودخواری، خصومت، تکانش وری، افسردگی و عزت نفس پائین اطلاق می شود (۲۱، ۲۲)، بروونگرایی به تمایل برای مثبت بودن، قاطعیت، تحرک، مهربانی و اجتماعی بودن گفته میشود (۲۲، ۲۳). انعطاف پذیری عبارتست از: تمایل به کنجکاوی، خردورزی، روشنفکری (۲۲، ۲۳). دلپذیر بودن به تمایل برای گذشت و مهربانی، سخاوتمندی، اعتمادورزی، همدلی، فدایکاری و وفاداری اطلاق می شود (۲۱، ۲۲). باوجودن بودن عبارتست از تمایل به سازماندهی، کارآمدی، خویشتنداری، قابلیت اعتماد، منطق گرایی (۲۱، ۲۲). نسخه ای تجدید نظر شده ای پرسشنامه NEO حاوی ۲۴۰ ماده بر مبنای یک مقیاس پنج قسمتی (به شدت مخالف، مخالفم، نظری ندارم، موافقم، به شدت موافقم) است (۲۰). تست NEO PI-R (NEO جانشین تست NEO) است که در سال ۱۹۸۵ توسط همین مؤلفین یعنی پائول تی کوستا و روبرت آر مک کری تهیه شده است. پایایی نسخه ای فارسی این پرسشنامه قابل قبول و بدین شرح می باشد: ضرایب آلفا برای عوامل اصلی به ترتیب روان رنجوری ۸۵٪/برون گرایی ۷۲٪، انعطاف پذیری ۴۲٪، دلپذیر بودن ۵۹٪ و باوجودن بودن ۷۵٪ (۲۴) همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای این پنج بعد (O,A,C,E,N,TOTALE) به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۶۰، ۰/۵۷، ۰/۷۶، ۰/۳۲، ۰/۰۶ بدست آمده است (۲۵).

ملاحظات اخلاقی: در مطالعه حاضر که به تأیید کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی تبریز رسیده است به منظور پاییندی به اصول اخلاقی نام آزمودنی ها خواسته نشده است و اصل راز داری حفظ شده است. همچنین این افراد رضایت خود را کتاباً اعلام نموده و در ترک یا ادامه همکاری آزاد بودند و هیچ اجرایی در ادامه کار نبود. آزمون آماری: به منظور آنالیز داده های بدست آمده از روش تحلیل واریانس چند متغیره یک راهه (MANOVA-1way) استفاده شد.

نتایج:

از ۱۰۰ نفر بیمار مبتلا به سلطان مورد مطالعه ۵۲ نفر مرد و ۴۸ نفر زن و از ۹۵ نفر افراد سالم ۴۹ نفر مذکور و ۴۶ نفر مؤنث بودند.

جدول ۱ پس از تحلیل داده ها میانگین و انحراف

عنوان شده است که بیماران سرطانی انعطاف پذیری کمتری نسبت به افراد عادی دارند(۱۳) که با فرضیه‌ی پژوهش حاضر همسو می‌باشد اما این رابطه در پژوهش‌های دیگر گزارش نشده است.

در تبیین کمتر بودن انعطاف پذیری بیماران سرطانی می‌توان به عدم توانایی انطباق این بیماران با حوادث پیش آمده وضعف در شیوه‌های کنار آمدن با محرك‌های تنفس زا اشاره نمود(۳۰) بعنوان مثال دسته‌ای از زنان را که جدیداً تشخیص سرطان گرفته بودند در خلال سال بعد از تشخیص، چندین بار نحوه‌ی کنار آمدن آنها مورد ارزیابی قرار گرفت. زنانی که تشخیص خود را پذیرفته بودند و حس شوخ طبیعی خود را حفظ کرده بودند، سطوح پریشانی کمتری داشتند(۳۰).

در برخی پژوهش‌ها هیچ رابطه‌ای بین صفات شخصیت و احتمال ابتلا به سرطان و پیشرفت آن گزارش نشده است (۳۱-۳۳) که از علل آن می‌توان به تفاوت نمونه‌های انتخاب شده و یا متفاوت بودن پرسشنامه‌های مورد اجرا اشاره نمود.

نتیجه نهایی:

با توجه به یافته‌های مذکور نقش عوامل شخصیتی در سلامتی روانی آشکار می‌شود و در این میان بعد نوروزگرایی نقش عمده‌ای در مستعد کردن افراد به سرطان دارد. آگاه سازی مردم بخصوص کسانی که در معرض ابتلا به این بیماری هستند با عواملی که به نوروز منجر می‌شود مثل اضطراب و خشم خصومت و افسردگی از اهمیت و افرای برخوردار است و از طرفی انعطاف پذیری در برابر مشکلات و سعی در افزایش ارتباط با دیگران می‌تواند مفید باشد. این آگاهی نقش بسزایی در افزایش طول عمر و بهزیستی بقیه عمر افراد مبتلا به سرطان دارد.

سپاسگزاری:

نویسنده‌گان از مرکز تحقیقات هماتولوژی و انکولوژی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی تبریز به خاطر تامین منابع مالی این طرح صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایند.

منابع :

1. Bashirpoor KH. [The comparison of personality trait, stress and depression in cancer patients and normal people]. [dissertation]. Tabriz university, 2007. (Persian)
2. Gibbs W. [Tragedy of birth]. J Shargh 2001; 1(1) :

است، اما در متغیر دلپذیر بودن و با وجوددان بودن تفاوت معنی داری بین دو گروه مشاهده نشد.

یافته‌های زیادی همسو با بالا بودن میزان نوروزگرایی در بیماران سرطانی نسبت به افراد عادی گزارش شده است (۱۲،۱۴،۲۶) پژوهش‌ها حاکی از بالا بودن اختلالات هیجانی در بیماران سرطانی است و گزارش شده است که میزان بالایی از استرس، افسردگی، اضطراب و در نتیجه نوروزگرایی در این بیماران وجود دارد (۱،۹،۲۷). در تبیین رابطه‌ی فوق می‌توان از اصطلاح نشانگان انطباق عمومی General Adaptation Syndrome (GAS) سیلیه (Selye) سود برد. در مطالعه‌ای که سیلیه در زمینه‌ی استرس با بیماری سرطان و چگونگی نقش موثر استرس در پیدایش وعود آن انجام داد، این نتیجه به دست آمد که بدن انسان مجهز به یک سیستم تطبیقی است به این معنی که سعی می‌کند در مقابل تحیرکات مجهز و خود را با استرس تطبیق دهد (۲۸) اما این تطبیق از محدودیتی برخوردار است، بطوریکه اگر استرس شدید وارد شود یکسری واکنش‌ها از تمام دستگاه‌های بدن تظاهر می‌کند که آن را سندروم انطباق عمومی نامید که در نتیجه‌ی استرس شدید تعادل حیاتی از هم می‌پاشد و یا اگر مدت طولانی باشد منجر به ایجاد مرض می‌شود(۲۹).

یافته‌های پژوهش حاضر حاکی از بیشتر بودن میزان درونگرایی در بیماران سرطانی نسبت به افراد عادی می‌باشد اما محققی در پژوهش خود تفاوت معنی داری بین بیماران سرطانی و افراد عادی از نظر بروونگرایی و درون گرایی گزارش نکرده است(۱). از احتمالات ممکن می‌توان به تفاوت در نمونه‌های انتخاب شده یا دیگر عوامل اشاره کرد.

تبیینی که در مورد بیشتر بودن درون گرایی در بیماران سرطانی نسبت به افراد عادی می‌توان ارائه داد می‌تواند مربوط به این واقعیت باشد که درون گراها جامعه طلب نبوده و روابط اجتماعی قوی ای با دیگران برقرار نمی‌کنند، آنها اغلب تنها‌یی را به ارتباط با دیگران ترجیح می‌دهند در حالی که بروونگرایی جنبه‌ای از شخصیت است که همراه با ویژگی‌هایی مانند مردم آمیزی، پیش قدمی و شادخوبی می‌باشد. بنا به دلایل فوق و بعلت تنها‌یی، درون گراها احساس استرس بیشتری می‌کنند که خود این می‌تواند زمینه ساز ابتلا به سرطان باشد (۱).

- 10-12. (Persian)
3. Demateuoo R. [Health psychology]. Tehran : Samt,1999. (Persian)
 4. Felcher B. [Work, stress, illness and life expectancy]. Isfahan : Isfahan university, 2001. (Persian)
 5. Hosaka T, Fukunishi I. Development of type C personality, cross cultural application. *Psychiatr Behav Sci* 1999;24(2):73-6.
 6. Koleyeh M. [Study of correlation between type C personality and woman's coping style in cancer patient and normal people]. [dissertation]. Tarbiat Modarres university, 2003. (Persian)
 7. Rahmipoor M. [Study of correlation between personality disorder and cancer]. [dissertation]. Tehran university, 1997. (Persian)
 8. Monshi GH. [Health psychology]. Esfahan : Ghazal,1996. (Persian)
 9. Ferrario SR, Zotti, AM , Massara A. Combative assessment of psychological and psychosocial characteristic of cancer patients. *Psychooncology*, 2003.
 10. Kangas M, Henry J. Relationship between auto stress discover and post traumatic disorder following cancer. *J Clin Psychol* 2005; 73: 360-3
 11. Sarafino O. [Health psychology]. Tehran: Samt,2004.(Persian)
 12. Eysenk HJ, Cooper CL. Stress disease and personality stress research. 1998.
 13. Hali M, Magdalena S. Development of the revised NEO personality inventory for Indonesia: A preliminary study university of Nijmegen, The Netherlands, 2004.
 14. Golden D. Depressive symptom after breast cancer surgery: relationship with global cancer related and life event stress, Department of Psychology, The Ohio State university, and Columbus, OH, USA, 2003.
 15. Temoshok L. Biopsychosocial studies on coetaneous malignant melanoma. *Soc Sci Med* 1985; 20: 832-40.
 16. Clercq De B, Filip De F. Quality of life in children surviving cancer: A personality and multi-informant perspective. *J Pediatr Psychol* 2004; 29(8):579-90.
 17. Sharma A, Sharp DM. National personality predicts post operative stay after colorectal cancer resection. The university of Hall 2007; 10(2): 151-6.
 18. Costa PT JR, Mc Crea RR. Revised NEO personality inventory (NEO-PI) and NEO five fac-
 - tor inventory (NEO-FFI) professional manual, Odessa, FL, 1992.
 19. Schultz D, Shylts S.A. [Personality theory]. Tehran: Editors, 2008. (Persian)
 20. Fyrs J, Timothy J. [Clinical psychology]. Tehran: Roshd, 2003. (Persian)
 21. Mc Crae RR, Costa PT JR. Validation of the five factor model of personality. *J Personality Soc Psychol* 1987; 82: 81-90.
 22. Mc Crae RR, John, OP. An introduction of the five factor model and its application. *J Pers* 1992; 60: 475-215.
 23. Watson D, Clarck LA. On traits and temperament and their relationship to the five factor model. *J Pers* 1992; 60: 441-76
 24. Garoosi Farshi M. [New approach in personality assessment]. Tabriz; Nashreh jameh pajooh, 2000. (Persian)
 25. Gharehbaghi H. [Study of correlation between personality and work satisfaction in Teraktorsazi workers]. [dissertation]. Tabriz university, 2002. (Persian)
 26. Derzee KL, van Boam P, Robbert S. The big five and identification-contrast processes in social comparison in adjustment to cancer treatment. *Eur J Pers* 1998; 13(4):307-26.
 27. Yamaoka K, Shigehisa T, Ogoshi K. Health-related quality of life varies with personality types: A comparison among cancer patients, non-cancer patients and healthy individuals in a Japanese population. *Qual Life Res* 1998;7(6): 535-44.
 28. Selye H. [Immunization against stress]. Tehran: Fara Ravan,1996. (Persian)
 29. Eysenk HJ .Cancer, personality and stress, prediction and prevention. *J Behav Res* 1994; 14: 167-75
 30. Davison G, Neil J. [Mental pathology (according to DSM-IV-TR)]. Tehran: Editors, 2008. (Persian)
 31. Nakaya N , Tsubono Y, Nishino Y. Personality and cancer survival: The miyagi cohort study. *Br J Cancer* 2005; 92: 2089-94.
 32. Amelang M .Using personality variables to predict cancer and heart disease. *Psychology* 1998; 11(5); 319-42.
 33. Bleiker M, Hendriks A, Jan HCL, Johannes D, Otten M. Personality factors and breast cancer risk. A 13-year follow-up. *J Nation Cancer Ins* 2008;100(3):213-18.